

Комунальна установа
"Центр професійного розвитку
педагогічних працівників
Первомайської міської ради
Миколаївської області"

«Академічна доброчесність в умовах дистанційного навчання»

Консультант:

Наталія ШАЛАШОВА

2023

Шановні колеги, сьогодні ми з вами зустрілись, щоб розглянути питання «Академічна доброчесність в умовах дистанційного навчання»

Шахрай в школі є шахраєм у житті

Американський філософ Джон Дьюї одного разу сказав: ***«Освіта — не підготовка до життя; освіта і є саме життя».***

Умови, в яких навчаються наші діти сьогодні, сприяють зростанню плагіату. Високий рівень академічного плагіату та кількість публічних випадків виявлення шахраїв має зворотний ефект: академічне середовище звикає до таких проявів недоброчесності. Саме тому важливо, щоб традиції, норми доброчесної поведінки формувалися ще у школі. Отже наше завдання, як педагогів, зробити все можливе для зменшення поширення явища недоброчесності.

Поширення різних форм академічного шахрайства не можна назвати суто українською проблемою, це — світова тенденція, основними формами якої стають списування, академічний плагіат та недоброчесна поведінка задля здобуття гарних оцінок. Розвиток інформаційних технологій, спрощення доступу до пошуку інформації в мережі Інтернет призвели до активного розвитку так званого інтернет-плагіату.

Поняття академічної доброчесності з'явилося у законі України «Про освіту», прийнятому у вересні 2017 року.

Ознайомити здобувачів освіти з цим поняттям, опрацювати нормативну документацію, розтлумачити багато невідомих слів, пов'язаних з цією темою, можна як на уроках, так і під час позакласної роботи.

Пропоную разом створити асоціативну хмаринку до слова «доброчесність». Для цього використаємо онлайн-сервіс WORD ART

<https://wordart.com/login>

Академічна доброчесність - це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Для дітей зрозумілим є більш просте і коротке визначення:

доброчесність - це робити правильно, навіть коли ніхто не бачить.

Академічна доброчесність містить такі цінності:

- Чесність
- Відповідальність
- Мужність
- Довіра

● *Повага*

● *Справедливість.*

Чесність має на меті інтелектуальну особистісну чесність, чесну поведінку в процесі викладання, навчання, обговорення і представлення результатів навчальної, освітньої чи педагогічної діяльності...

Довіра передбачає створення такої атмосфери в закладі освіти, при якій всі учасники освітнього процесу можуть довіряти один одному.

Справедливість має на меті розроблення стандартів критеріїв оцінювання педагогічної діяльності вчителів, управлінської діяльності керівників закладів освіти, та результатів навчання здобувачів освіти.

Повага- визнання цінності кожної думки незалежно від віку, статі, положення і т.д.

Відповідальність будь-якого учасника освітнього процесу за свої дії.

Сміливість – сміливо йдемо вперед до мети, мужньо визнаємо випадки порушень академічної доброчесності.

Академічна доброчесність спрямована на

- Протидію корупції.
- Боротьбу з плагіатом.
- Створення нормативно-правової документації.

Порушенням академічної доброчесності

за чинним українським законодавством вважається:

- **Академічний плагіат** - оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості), та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства.
- **Самоплагіат** - оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів.
- **Фабрикація** - вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі чи наукових дослідженнях.

- **Фальсифікація** - свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень.
- **Списування** - виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання.
- **Обман** — надання завідомо неправдивої інформації стосовно власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування.
- **Хабарництво** — надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі.
- **Необ'єктивне оцінювання** — «свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти».

Які ж причини порушення академічної доброчесності? (використовую технологію

інтерактивного навчання «Прес», яка розвиває вміння формулювати висловлювання думок з дискусійного питання у виразній і стислій формі лаконічно та аргументовано, переконувати інших)

(Кожен присутній описує свою причину в роздрукованих таблицях)

Я вважаю	Висловлюємо думку
Тому що	Пояснюємо причину
Наприклад	Наводимо приклад
Отже	Формулюємо висновок

(розглядаємо причини описані в презентації)

Як уникнути плагіат в письмових роботах?

Посилання - непряме відтворення слів, позицій, думок іншого автора (в тексті в квадратних дужках вказують номер джерела зі списку використаної літератури, наприклад, [5]).

Цитата - невеликий уривок з літературного, наукового чи будь-якого іншого опублікованого твору. Використовується іншою особою у своїй праці з обов'язковим посиланням на автора і джерело цитування з метою підтвердити чи розширити власне твердження.

Для **самостійного формулювання ідей** використовують мовні конструкції:

“Ми погоджуємося з автором, що...”;

“На нашу думку, ...”;

“Ми не заперечуємо цього факту, проте вважаємо, що...”;

“Отже, доходимо висновку...”;

“Розглянемо такі випадки...”

Проблеми з дотриманням академічної доброчесності під час дистанційної роботи.

Для учнівства виникає можливість списування, для вчительства постає проблема справедливого оцінювання.

Розраховувати на високий рівень академічної доброчесності можуть ті шкільні спільноти, які культивували її постійно під час очного навчання, де була вибудована довіра між учасниками освітнього процесу.

Водночас певні педагогічні прийоми можуть спонукати дітей чесно й самостійно виконувати завдання, якщо вчитель:

- заохочуватиме і хвалитиме дітей, коли бачитиме, що робота виконана самостійно, хоч і не ідеально;
- даватиме робочі завдання, де рівень складності наростає від елементарного до дуже складного (якщо дитина виконала завдання лише до половини, вчитель дякуватиме за зроблену роботу і пояснить складніший матеріал додатково);
- даватиме індивідуальні завдання кожному хоча б раз на кілька тижнів, можна вибірково;
- даватиме завдання, які передбачають власні міркування та висловлення власної думки дитини, а не вибір з готових відповідей.

Щоб діти дотримувались академічної доброчесності, мають бути розроблені чіткі правила та певна система покарань за їх порушення. Наприклад, можна створити і затвердити **Кодекс доброчесності** в класному колективі (навчальному закладі):

- Навчайся старанно та сумлінно.
- Розвивай свої здібності.
- Веди здоровий спосіб життя.
- Поважай інших, їхні ідеї, думки та переконання.
- Поважай власність інших (інтелектуальну, в тому числі).
- Уважно слухай, коли інші говорять. Якщо з чимось не згоден, зачекай, поки людина висловить свою думку, а потім говори сам.
- Пам'ятай про почуття твоїх друзів та однокласників/однокласниць.
- Уникай образливих слів.
- Будь стриманим.
- Цінуй час. Не запізнюйся та не змушуй інших на тебе чекати.
- Не бійся визнавати свої помилки.

Стандарти Шкільного Кодексу складаються з правил щодо наведених далі **неприйнятних дій**.
Ось деякі приклади:

1. Списування або надання іншим можливості списувати інформацію з чужої або своєї праці, контрольної або домашньої роботи, «готових домашніх завдань», електронних носіїв тощо.
2. Використання недозволених матеріалів і методів, зокрема навчальних посібників, шпаргалок, нотаток, книг, формул або інформації з калькуляторів/комп'ютерів, електронних пристроїв, смартфонів та інших ресурсів.
3. Попереднє несанкціоноване використання результатів, в тому числі обмін або отримання інформації від учнів з іншого класу, які, наприклад, вже здали тест.
4. Навмисна відсутність у день здачі проєкту, контрольної або тесту тощо.
5. Подання тієї ж роботи різним вчителям без попереднього го дозволу.
6. Копіювання інформації з веб-сторінки в документ або презентацію без належного цитування.
7. Використання зображень з електронних або друкованих джерел без належного цитування/вказівки на джерело.
8. Спроба видати чужу роботу, зображення за власні, покупка або продаж завдання у

людини чи технологічного ресурсу (наприклад, ресурси, що продають реферати тощо).

9. Фальсифікація наукових або інших даних.

10. Підробка підписів та офіційних документів.

Базові цінності, відображені в шкільному Кодексі доброчесності:

- учні демонструють академічну доброчесність, коли правильно цитують ідеї та тексти інших;
- роботи, тести та завдання, які презентують учні, виконані без сторонньої допомоги;
- учні не надають недозволену допомогу іншим;
- учні доповідають про результати своїх досліджень або досягнень чесно та правдиво;
- учні демонструють повагу до інших у процесі навчання, академічну доброчесність, довіру, та сприймають її як позитивну основу для розбудови шкільного суспільства;
- усі визнають свою відповідальність за те, щоб докласти найбільше зусиль у засвоєнні знань;

- справедливість та рівність можливостей для кожного учня у середовищі, вільному від нерівності, викликаній будь-якою формою інтелектуальної нечесності;
- чесність усіх членів шкільного товариства, що виявляється у академічній доброчесності та підтримці загального прагнення до справжнього навчання.

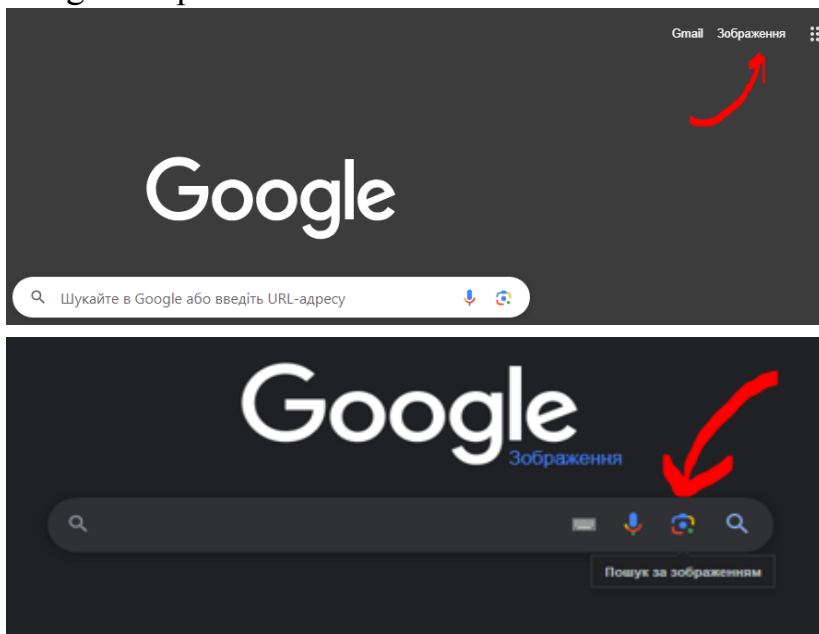
Після створення і затвердження Кодексу в класі потрібно публічно заявити про його існування і обіцянку дітей його виконувати. Наприклад, на лінійці в школі можна зробити публічну заяву.

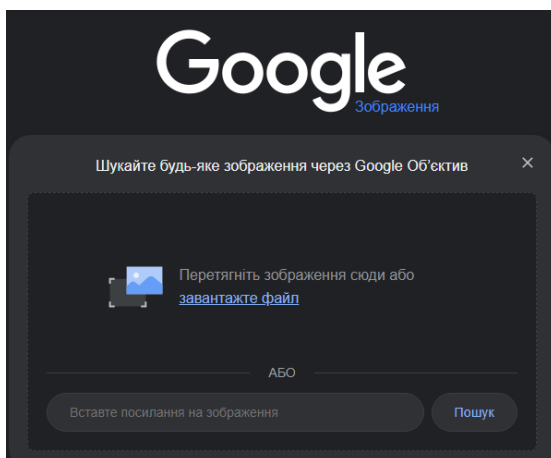
Ми, учні__ класу__ школи_____, прагнемо досягти найвищого рівня порядності, професіоналізму та поваги до інших як в класі, так і за його межами. Ми зобов'язуємось поводитися етично в усіх ситуаціях, аби чесно продемонструвати власний внесок у тих чи інших роботах, які ми виконуємо, визнавати і поважати різноманіття людей і культур. Ми визна-ємо, що поки ми несемо індивідуальну відповідальність за свої дії ми також є гідними представниками нашої школи, громади, країни.

Також можна ввести таку практику: прикріпляти стікери з власним підписом та фразою «я даю слово» або «я обіцяю». Фраза «я

даю слово» / «я обіцяю», написана в кінці будь-якої шкільної роботи, є скороченням висловлювання «я даю слово, що я виконав/ла цю роботу самостійно і не отримувал/отримувала недозволеної допомоги при виконанні».

Пропонуйте учням під час створення творчих робіт не користуватися готовими зображеннями з інтернету, а виконувати власний малюнок чи фото (відповідно підвищуйте за це бал). Продемонструйте на уроці з конкретним прикладом, як відслідкувати використання зображення на різних сайтах за допомогою сервісу Google-зображення.

“Зрозуміло про академічну доброчесність” – інфографіка для школярів

Пропонуємо вчителям, учням, батькам та усім, хто цікавиться темою академічної доброчесності, серію інфографіки “Зрозуміло про академічну доброчесність”, розроблену командою Харківського національного університету ім. В.Каразіна під очільництвом Ольги Гужви.

Інфографіка стане в нагоді під час навчальних занять, виховних годин, дискусій, бесід чи презентації, наочно продемонструє зв'язок якісної освіти та академічної доброчесності, допоможе побудувати ланцюжок усвідомлення важливості чесного навчання.

Дітям, особливо старших класів, потрібно вказувати на те, що ми живемо під час

індустріальної революції (розвиток інтернет-технологій). Двигуном цієї революції є креативність. Якщо ще в школі ми звикнемо списувати і плагиатити, то перестанемо креативно мислити. А креативність – це одна з вимог до сучасного фахівця при працевлаштуванні. Пропоную переглянути відео https://www.youtube.com/watch?v=S0TrPtRUHzc&list=PL_zDp5rG6Hqt7743o3K_KWpfr7IxnLFzH

Пропоную пройти вихідне тестування за посиланням на знання матеріалу про академічну доброчесність. <https://vseosvita.ua/test/start/gkd234>

Джерела інформації:

1. Вебінар «Реалізація фундаментальних цінностей академічної доброчесності в освітньому процесі»
<https://vseosvita.ua/webinar/938/cabinet>
3. Закон України «Про освіту» ст.42 «Академічна доброчесність»

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19/page3#Text>

4. **Д 58 Довідник** з академічної доброчесності для школярів. Ви- дання 3-є, виправлене та доповнене. / уклад. М. В. Гри- гор'єва, О. І. Крикова, С. Г. Певко; за заг. ред. О. О. Гужви. Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2018. 66 с.

<http://lokhvytsia-school3.edu.poltava.ua/Files/downloads/%D0%94%D0%BE%D0%B2%D1%96%D0%B4%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%B7%20%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B4%D0%B5%D0%BC%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%BE%D1%97%20%D0%B4%D0%BE%D0%B1%D1%80%D0%BE%D1%87%D0%B5%D1%81%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82%20%D0%B4%D0%BB%D1%8F%20%D1%88%D0%BA%D0%BE%D0%B%D1%8F%D1%80%D1%96%D0%B2%20.pdf>

5. “Зрозуміло про академічну доброчесність” – інфографіка для школярів
<https://drive.google.com/file/d/1HNCrR5lojZAYOJHk7h7DQ4aZSL06Lzo2/view>
- 6.

Академічна доброчесність. Анімаційний
ролик | ОНЛАЙН-КУРС "АКАДЕМІЧНА
ДОБРОЧЕСНІСТЬ"

[https://www.youtube.com/watch?v=S0TrPtR
UHzc&list=PL_zDp5rG6Hqt7743o3K_KWpf
r7IxnLFzH](https://www.youtube.com/watch?v=S0TrPtRUHzc&list=PL_zDp5rG6Hqt7743o3K_KWpfr7IxnLFzH)